

Til Forsyningstilsynet

**ENERGINET**  
Myndighedsenheden

Energinet Myndighedsenheden  
Tonne Kjærvej 65  
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44  
info@energinet.dk  
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:  
18. december 2018

Forfatter:  
JJB/HUJ

## ANMELDELSE AF GENNEMFØRELSESFORANSTALTNINGER VEDR. NC ER

Energinet anmelder hermed de nationale gennemførelsesforanstaltninger, der skal fastsættes af Energinet og godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af Kommissionens forordning (EU) 2017/2196 af 24. november 2017 om fastsættelse af en netregel for nødsituationer og systemgenoprettelse, herefter NC ER.

### Indstilling til godkendelse

Efter NC ER artikel 4, stk. 2 skal Energinet anmelde forslag til Forsyningstilsynet til godkendelse af følgende:

- a) vilkårene og betingelserne for at fungere som forsvarsydelsesleverandør på kontraktbasis, jf. stk. 4
- b) vilkårene og betingelserne for at fungere som genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis, jf. stk. 4
- c) listen over BNB'er, der er ansvarlige for gennemførelse af de foranstaltninger, der følger af ufravigelige krav i forordning (EU) 2016/631, (EU) 2016/1388 og (EU) 2016/1447 og/eller national lovgivning og den liste af foranstaltninger, der skal gennemføres af de BNB'er, der er udpeget af TSO'erne i henhold til artikel 11, stk. 4, litra c), og artikel 23, stk. 4, litra c)
- d) listen over højtprioriterede betydelige netbrugere, der er omhandlet i artikel 11, stk. 4, litra d), og artikel 23, stk. 4, litra d), eller principperne for deres fastlæggelse og vilkårene og betingelserne for afkobling og gentilkobling af højtprioriterede betydelige netbrugere, medmindre disse er fastlagt i medlemsstaternes nationale lovgivning
- e) reglerne for suspendering af genoptagelse af markedsaktiviteter i overensstemmelse med artikel 36, stk. 1
- f) specifikke regler for afregning af ubalancer og afregning af balanceringsenergi i overensstemmelse med artikel 39, stk. 1.

I denne anmeldelse har Energinet redegjort for, hvorfor vi ikke anmelder vilkår og betingelser for at fungere som henholdsvis forsvarsydelsesleverandør og genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis, jf. artikel 4, stk. 2, litra a) og b).

Vedr. artikel 4, stk. 2, litra c) fremsendes separat anmeldelse under hensyn til, at anmeldelsen indeholder kritiske oplysninger.

Vedr. artikel 4, stk. 2, litra d) kan vi oplyse, at Energinet ikke har identificeret højprioriterede betydelige netbrugere, hvorfor der ikke anmeldes noget til godkendelse.

Vedr. artikel 4, stk. 2, litra e) og f) fremsendes anmeldelse i separat dokument.

Energinet indstiller anmeldelsen til godkendelse af Forsyningstilsynet, jf. artikel 4, stk. 2.

Det er Energinets vurdering, at de anmeldte nationale gennemførelsesforanstaltninger opfylder forordningens principper om proportionalitet, ikke-diskrimination og gennemsigtighed, og herudover også Bekendtgørelse af lov om elforsyningsloven<sup>1</sup>, herefter elforsyningsloven, krav, der fastslår, at vilkår skal være gennemsigtige, objektive, rimelige, ikke diskriminerende og offentligt tilgængelige.

De anmeldte regler finder anvendelse over for TSO'er, DSO'er, BNB'er, forsvarsydelsesleverandører, genoprettelsesydelsesleverandører, balanceansvarlige parter, udpegede elektricitetsmarkedsoperatører (NEMO'er) og andre enheder, der er udpeget til at udføre markedsfunktioner, jf. NC ER artikel 2.

Energinet har i perioden 24. september – 31. oktober 2018 gennemført en høring. Høringsnotat inkl. modtagne høringssvar er vedlagt denne anmeldelse.

<sup>1</sup> LBK nr. 1009 af 27. juni 2018.

## Indhold

1. Baggrund .....	4
2. Retsgrundlag .....	4
3. Anmeldelse .....	4
4. Anmeldelser/meddelelser med hjemmel i NC ER.....	4
4.1 Vilkår og betingelser for at fungere som forsvarsydelsesleverandør og genoprettelsesydelsesleverandør.....	4
4.1.1 Bottom-up-gentilkoblingsydelse (black-start) .....	5
4.2 Listen over BNB'er, der er ansvarlige for gennemførelse af foranstaltninger .....	6
4.3 Højtprioriterede betydelige netbrugere .....	6
4.4 Anmeldelse af regler for suspendering og genoptagelse af markedsaktiviteter og afregning af ubalancer mv. ....	6
4.5 Systemforsvarsplanen.....	6
4.5.1 Meddelelser om foranstaltninger og frister til DSO'er ift. systemforsvarsplanen .....	6
4.5.2 Meddelelse om foranstaltninger og frister til BNB'er ift. systemforsvarsplanen .....	7
4.6 Principper for Genoprettelsesplanen .....	7
4.6.1 Meddelelser om foranstaltninger og frister til DSO'er ift. genoprettelsesplanen.....	7
4.6.2 Meddelelse om foranstaltninger og frister til BNB'er ift. genoprettelsesplanen.....	7
5. Høring og inddragelse af aktører .....	8
5.1 Høring .....	8
5.2 Aktørmøder og samråd.....	8
6. Vedlagt .....	8
7. Ikrafttrædelse .....	9
8. Spørgsmål til anmeldelsen .....	9

## 1. Baggrund

NC ER fastlægger principper for de procedurer og handlinger, der skal være gældende i tilfælde af nødsituationer og blackout-tilstand.

## 2. Retsgrundlag

NC ER fastlægger, at hver TSO skal indsende forslag til den relevante regulerende myndighed til godkendelse, jf. artikel 4, stk. 2.

Hver TSO skal endvidere senest d. 18. december 2018 meddele den regulerende myndighed, den systemforsvarsplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 11, og genoprettelsesplanen, der er udarbejdet i henhold til artikel 23, jf. artikel 4, stk. 5, eller mindst følgende elementer af planerne:

- a) systemforsvarsplanens og genoprettelsesplanens mål, inklusive de fænomener, der skal håndteres, eller de problemstillinger, der skal løses,
- b) de forhold, der udløser aktivering af systemforsvarsplanen og genoprettelsesplanens foranstaltninger
- c) rationalet for hver foranstaltning, en redegørelse for, hvordan den bidrager til målene for systemforsvarsplanen og genoprettelsesplanen, og den part, der er ansvarlig for gennemførelse af foranstaltningerne
- d) de frister, der er fastsat i artikel 11 og 23 for gennemførelse af foranstaltningerne.

## 3. Anmeldelse

Anmeldelsen er bygget op på den måde, at alle anmeldelser og meddelelser til Forsyningstilsynet som følge af NC ER artikel 4 er beskrevet i afsnit 4 med henvisning til de relevante vedlagte dokumenter.

Desuden informerer Energinet også Forsyningstilsynet om de forpligtigelser, der følger af NC ER artikel 12 stk. 2 og 3, og NC ER artikel 24 stk. 2 og 3.

## 4. Anmeldelser/meddelelser med hjemmel i NC ER

### 4.1 Vilkår og betingelser for at fungere som forsvarsydelsesleverandør og genoprettelsesydelsesleverandør

Energinet skal, jf. artikel 4, stk. 2, indsende forslag til Forsyningstilsynet i overensstemmelse med artikel 37 i direktiv 2009/72/EF:

- a) vilkårene og betingelserne for at fungere som forsvarsydelsesleverandør på kontraktbasis, jf. stk. 4
- b) vilkårene og betingelserne for at fungere som genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis, jf. stk. 4.

Energinet fastsætter ikke vilkår og betingelser for at fungere som forsvarsydelsesleverandør eller genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis. Energinet fastsætter alene regler for nye anlæg med hjemmel direkte i henholdsvis NC ER, Kommissionens forordning (EU)

2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg, herefter RfG, og Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer, herefter DCC, og for eksisterende anlæg er der allerede udstedt regler med hjemmel i den nationale regulering i form af tekniske forskrifter. Baggrunden for ikke at udarbejde vilkår og betingelser på kontraktbasis, er således, at Energinet mener, at det fastsættes i det nationale lovgrundlag, jf. herom nedenfor.

Reglerne fastsat i de nationale gennemførselsforanstaltninger med hjemmel i hhv. RfG og DCC giver umiddelbart ikke gyldig hjemmel til vilkårene og betingelserne for forsvarsydelsesleverandører og genoprettelsesydelsesleverandører i NC ER, idet sådanne regler ikke er en del af den traditionelle danske fortolkning af "det nationale lovgrundlag".

Den danske udgave af NC ER oversætter "the national legal framework" i artikel 4, stk. 4, med "det nationale lovgrundlag". Dette er efter Energinets vurdering en for snæver oversættelse af begrebet "the national legal framework", som efter Energinets vurdering indebærer en uhenigtsmæssighed i den juridiske ramme. Imidlertid vil det efter Energinets vurdering være omfattet af det bredere indhold i "the national legal framework", der også er i overensstemmelse med den normale fortolkning, at når Energinet har fastsat regler, skal disse regler gælde ens for alle aktører, i overensstemmelse med de forvaltningsretslige regler om ikke-diskrimination, objektivitet og gennemsigtighed, jf. NC ER artikel 4, stk. 1, og elforsyningsloven.

Ovennævnte forståelse af den engelske udgave er endvidere i overensstemmelse med NC ER artikel 3, stk. 1, som definerer forsvarsydelsesleverandører som en juridisk enhed med en lov-mæssig eller kontraktuel forpligtelse.

#### 4.1.1 Bottom-up-gentilkoblingsydelse (black-start)

Ved indgåelse af aftale om bottom-up-gentilkoblingsydelse (black start), skal der indgås en kontrakt. Dette vil for nye anlæg ske på baggrund af bestemmelsen i RfG artikel 15, stk. 5, a), og ikke på baggrund af NC ER.

For eksisterende anlæg er der tidligere i 2018 indgået kontrakter frem til hhv. 2020 og 2021 efter gennemførelse af offentligt udbud. Når kontrakterne skal genudbydes for eksisterende anlæg, vil Energinet sende vilkår og betingelser for at være genoprettelsesydelsesleverandør i høring, hvorefter udbuddet vil blive endeligt formuleret og udbudt.

Energinet vurderer, at det er ganske vanskeligt at anmelde vilkår og betingelser for at være genoprettelsesydelsesleverandør på nuværende tidspunkt, da det ikke for nuværende kan vurderes, hvilke vilkår og betingelser der vil være mest værdiskabende og nødvendige, når de nuværende kontrakter skal genudbydes.

Energinet fastsætter således ikke vilkår og betingelser for at fungere som genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis for nuværende.

#### 4.2 Listen over BNB'er, der er ansvarlige for gennemførelse af foranstaltninger

Jf. NC ER artikel 4, stk. 2, litra c) skal Energinet anmelde listen over BNB'er, der er ansvarlige for gennemførelse af de foranstaltninger, der følger af ufravigelige krav i forordning (EU) 2016/631, (EU) 2016/1388 og (EU) 2016/1447 og/eller national lovgivning og den liste af foranstaltninger, der skal gennemføres af de BNB'er, der er udpeget af TSO'erne i henhold til artikel 11, stk. 4, litra c), og artikel 23, stk. 4, litra c).

Energinet fremsender separat anmeldelse under hensyn til, at anmeldelsen indeholder kritiske oplysninger.

#### 4.3 Højtprioriterede betydelige netbrugere

NC ER artikel 4, stk. 2, litra d) forskriver, at Energinet skal anmelde listen over højtprioriterede betydelige netbrugere, der er omhandlet i artikel 11, stk. 4, litra d), og artikel 23, stk. 4, litra d), eller principperne for deres fastlæggelse og vilkårene og betingelserne for afkobling og gentilkobling af højtprioriterede betydelige netbrugere, medmindre disse er fastlagt i medlemsstaternes nationale lovgivning.

Energinet har ikke identificeret højtprioriterede betydelige netbrugere, hvorfor der ikke anmeldes noget til godkendelse.

#### 4.4 Anmeldelse af regler for suspending og genoptagelse af markedsaktiviteter og afregning af ubalancer mv.

Anmeldelse efter artikel 4, stk. 2, litra e) og f) fremsendes i separat anmeldelse.

#### 4.5 Systemforsvarsplanen

Jf. NC ER artikel 4, stk. 5 skal Energinet senest d. 18. december 2018 meddele Forsyningstilsynet den systemforsvarsplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 11.

Systemforsvarsplanen vedlægges.

Energinet har ved udarbejdelsen af systemforsvarsplanen afholdt samråd med relevante aktører og interessenter, jf. artikel 11, stk. 1. Der er redegjort for de afholdte møder nedenfor.

Energinet vil i løbet af 2019 udarbejde vejledningsmateriale for at gøre forsvarsplanen let anvendelig.

##### 4.5.1 Meddelelser om foranstaltninger og frister til DSO'er ift. systemforsvarsplanen

Jf. NC ER artikel 12, stk. 2 skal Energinet senest den 18. december 2018 meddele de transmissionstilsluttede DSO'er de foranstaltninger, de skal gennemføre, herunder fristerne for deres anvendelse. Eksempel på brev fremsendt til DSO vedlægges til orientering.

#### 4.5.2 Meddelelse om foranstaltninger og frister til BNB'er ift. systemforsvarsplanen

Jf. NC ER artikel 12, stk. 3 skal Energinet senest den 18. december 2018 meddele de BNB'er, der er identificeret i henhold til artikel 11, stk. 4, litra c), de foranstaltninger, de skal gennemføre for deres installationer, herunder fristerne for deres gennemførelse. Eksempel på brev fremsendt til BNB'er vedlægges til orientering.

#### 4.6 Principper for genoprettelsesplanen

Jf. NC ER artikel 4, stk. 5 skal Energinet senest d. 18. december 2018 meddele Forsyningstilsynet den genoprettelsesplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 23, eller mindst følgende elementer af planerne:

- a) systemforsvarsplanens og genoprettelsesplanens mål, inklusive de fænomener, der skal håndteres, eller de problemstillinger, der skal løses,
- b) de forhold, der udløser aktivering af systemforsvarsplanen og genoprettelsesplanens foranstaltninger
- c) rationalet for hver foranstaltning, en redegørelse for, hvordan den bidrager til målene for systemforsvarsplanen og genoprettelsesplanen, og den part, der er ansvarlig for gennemførelse af foranstaltningerne
- d) de frister, der er fastsat i artikel 11 og 23 for gennemførelse af foranstaltningerne.

Energinet meddeler ikke hele genoprettelsesplanen, men alene de elementer, der er listet i artikel 4, stk. 5. Elementerne fremgår af vedhæftede dokument "Principper for genoprettelsesplanen".

Energinet har ved udarbejdelsen af genoprettelsesplanen afholdt samråd med relevante aktører og interessenter, jf. artikel 23, stk. 1. Der er redegjort for de afholdte møder nedenfor.

##### 4.6.1 Meddelelser om foranstaltninger og frister til DSO'er ift. genoprettelsesplanen

Jf. NC ER artikel 24, stk. 2 skal Energinet senest den 18. december 2018 meddele de transmissionstilsluttede DSO'er de foranstaltninger, de skal gennemføre, herunder fristerne for deres anvendelse.

Energinet har været i dialog med de omfattede DSO'er frem mod den 18. december 2018, og de identificerede understationer, jf. artikel 42, er fastlagt i samråd med de relevante DSO'er.

##### 4.6.2 Meddelelse om foranstaltninger og frister til BNB'er ift. genoprettelsesplanen

Jf. NC ER artikel 24, stk. 3 skal Energinet senest den 18. december 2018 meddele de BNB'ere, der er identificeret i henhold til artikel 23, stk. 4, og genoprettelsesydelsesleverandørerne, der er direkte tilsluttet til transmissionssystemet, de foranstaltninger, der skal gennemføres for deres installation, herunder fristerne for deres anvendelse, i henhold til artikel 23, stk. 4, litra g).

De eneste BNB'er, der er identificeret i forhold til genoprettelsesplanen, er de anlæg, der har vundet kontrakterne om at levere black-start-ydelsen, jf. ovenfor afsnit 4.1.1, hvorfor Energinet i forbindelse med denne anmeldelse ikke giver separat meddelelse til kontraktparterne.

## 5. Høring og inddragelse af aktører

### 5.1 Høring

Jf. NC ER artikel 7, stk. 1 har Energinet haft vurderingen af vilkår og betingelser for at fungere som forsvarsydelsesleverandør og genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis i offentlig høring hos interesseparter og kompetente myndigheder. Den offentlige høring blev gennemført i perioden 24. september – 31. oktober 2018.

Der er indkommet tre høringssvar. Energinet har på den baggrund lavet et høringsnotat. Høringsnotatet og høringssvarene er vedlagt.

### 5.2 Aktørmøder og samråd

I forbindelse med fastsættelse af krav under NC ER har Energinet afholdt aktørmøder og samråd for at sikre det fornødne input fra aktører og interessenter. Input og kommentarer er blevet overvejet nøje og taget i betragtning ved fastsættelse af kravene.

Følgende aktørmøder har været afholdt

- Aktørmøde 1 den 09-08-2018
- Aktørmøde 2 den 06-09-2018.

På det første aktørmøde var der fokus på det overordnede indhold i NC ER, og på at få aktørernes og interessenternes umiddelbare kommentarer. Aktørmøde to fokuserede på de elementer af NC ER, der skulle i høring, herunder vilkår og betingelser for at være forsvarsydelsesleverandør og genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis.

Følgende samråd har været afholdt

- Samråd for DSO'er og transmissionstilsluttet forbrug den 06-11-2018
- Samråd for produktionsanlæg type C og D den 07-11-2018.

På de enkelte samråd var der fokus på de elementer af hhv. systemforsvarsplanen og genoprettelsesplanen, der var relevante for aktørerne og interessenterne. Her havde Energinet fokus på at få input til, hvordan planerne bedst muligt blev udviklet.

## 6. Vedlagt

I tillæg til nærværende anmeldelse vedlægges følgende dokumenter:

- Anmeldelse af systemforsvarsplanen
- Principper for genoprettelsesplanen
- Høringsnotat - vilkår og betingelser for at fungere som forsvarsydelsesleverandør og genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis



- Høringsvar (3 stk.)
- Meddelelse til DSO'er om foranstaltninger der skal gennemføres jf. NC ER
- Meddelelse til betydningsfulde netbrugere (BNB'er) om foranstaltninger der skal gennemføres jf. NC ER.

## 7. Ikrafttrædelse

Forordningen er offentliggjort den 24. november 2017 og trådte i kraft d. 18. december 2017.

De af Energinet i dette dokument anmeldte dokumenter følger forordningens frister.

Vilkårene og betingelserne træder i øvrigt i kraft som anført i NC ER artikel 55: "Artikel 15, stk. 5-8, artikel 41 og artikel 42, st. 1, 2 og 5, anvendes fra den 18. december 2022."

## 8. Spørgsmål til anmeldelsen

Ved spørgsmål til anmeldelsen kontaktes [myndighed@energinet.dk](mailto:myndighed@energinet.dk), cc Jonas Hasselbom Jacobsen, [jjb@energinet.dk](mailto:jjb@energinet.dk), Christian Nissen Ahrenkilde, [CHD@energinet.dk](mailto:CHD@energinet.dk) og Michal Rudbeck-Rønne, [mrr@energinet.dk](mailto:mrr@energinet.dk).

Med venlig hilsen



Helle Birte Jensen

SGL@energinet.dk  
Energinet